

kenmerkenfiche visusproblematiek

Problematiek	:	Visuele problematiek
Betekenis woord	:	allerhande oogaandoeningen
Definitie	:	Problemen met het gezichtsveld en/of de gezichtsscherpte Gezichtsveld = het voltallige beeld dat je kan zien zonder het de ogen te bewegen gezichtsscherpte = de mate waarop je twee bij elkaar gelegen punten van elkaar kan onderscheiden

Sterktes van een leerling met visuele problematiek(en)

- Versterkt gehoor: de leerling kan heel goed geluiden onderscheiden
- Goed auditief geheugen: auditieve informatie wordt sneller opgeslagen, blijft langer in het werkgeheugen hangen
- Handige computervaardigheden
- Sterke organisatorische vaardigheden
- Groot doorzettingsvermogen
- Compenserende vaardigheden bij zaken die minder goed lukken

Struikelblokken van een leerling met visuele problematiek(en)

- Een hele dag aan de computer werken is vaak erg vermoeiend
- Sociale contacten: sociale situaties zijn soms moeilijk te lezen omdat lichaamstaal niet (goed) kan afgelezen worden
- Werken met vergroting/verrekijker/loep vertraagt de leerling enorm. Daardoor loopt het noteren vaak iets trager en is deze leerling niet altijd mee
- Gericht kijken en de omgeving scannen vraagt veel inspanning en brengt dus vaak vermoeidheid met zich mee
- Verplaatsing van punt A naar punt B is soms 'gevaarlijk' omwille van verschillende obstakels. Ook met het openbaar vervoer is dit niet altijd even evident, zeker als de leerling hier nog niet vaardig genoeg in is of er is een verandering van gekende route
- Soms kan er sprake zijn van 'atypisch' sociaal gedrag, zoals bv. blindismen of oogpoken

Do's

- Nood aan duidelijkheid, zeker als het op verplaatsingen aankomt
- Vraag altijd eerst of je een hand moet geven, ga daar nooit zomaar van uit
- Een plaatsje vooraan in de klas is aangewezen, maar voor leerlingen die met een computer werken, is een plaats achteraan soms beter
- Maak kleurplaten of kniplijnen dikker
- Druk af in vergroot lettertype, met een goed zichtbare achtergrond (Arial 14, 16 of 18)
- Zorg voor contrast bv: fluoehesje bij leerkracht op de speelplaats

Dont's

- Printen op A3: het past vaak niet op de bank, het zit vol plooien en dat maakt het vrij frustrerend
- Plaats de leerling niet in de zon aan het raam. Teveel licht beïnvloedt vaak het resterend zicht. Bij lichtschuwheid is dit ook niet evident. TL lampen zijn daarom niet aangeraden.
- Let op met aangeleerde hulpeloosheid: laat de leerling zelf ontdekken/proberen om zelfstandigheid te stimuleren
- Gooi geen materiaal (zoals bv. ballen) onverwacht in de richting van de leerling. Waarschuw deze eerst altijd.
- Verander nooit het lokaal zonder eerst opnieuw een rondleiding te geven

Moeilijkheden bij verschillende vakken

- Aardrijkskunde: zoeken in de atlas duurt langer, mindere oriëntatie
- LO: balsporten, teamsporten. Vaak worden leerlingen met een visusproblematiek als laatste gekozen voor een teamsport, wat vaak voor frustratie of schaamte zorgt. Onderschat de invloed van LO niet op het zelfbeeld
- Wiskunde: verwarren cijfers en wiskundige tekens, figuren tekenen met geodriehoek is niet zo precies, oefeningen maken duurt vaak langer
- Knippen, kleuren, tekenen vraagt veel van het zicht en de fijne motoriek. Knippen en kleuren is daarom niet altijd binnen de lijntjes
- Taalvakken: teksten lezen duurt langer, deze op voorhand meegeven is dus aangewezen

Extra bronnen

- VAPH info rond visus: <https://www.vaph.be/professionelen/mdt/mdv/modules/visuele-stoornis>
- info rond hulpmiddelen via www.sensotec.be of www.optelec.be
- info rond visus in het algemeen: www.braille.be
- Boek voor kinderen omtrent slechtziendheid: Lientje leeuw naar de ogendokter Aline van Herk & Stephanie Hardy
- Boek: slechtziendheid van T.J.M. Blom
- Kinderboek: Leo de blinde leeuw van Timo Roozendaal